

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 1 4 1 A 1 0 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odlomka) umetnostnega besedila

Ponedeljek, 2. junij 2014 / 60 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začnajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo, vodeno (1.) ali samostojno (2.). Interpretacija naj obsega najmanj 400 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z "x".

1.	2.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiva interpretacija bo ocenjena z 0 točkami. Osutek interpretacije, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

1. Vodena interpretacija

Ciril Kosmač: POMLADNI DAN (odlomek)

UČITI SE, SE PRAVI ...

Za njim je prisopihal zelo nizek in nenavadno zavaljen profesor. Na njem je bilo vse napeto in vse se je svetilo, razen debelih oči, ki so bile kalne, trudne in vsega naveličane kakor oči starega, zamaščenega krapa. Mož je neznansko hropel in zaudarjal po tisti skrajno zoprni in dušeči mešanici vonjev slabe kolonjske vode, briljantine, čebule in česna, ki po njej tako izrazito zaudarjajo preprosti južnjaški brivci. Zrušil se je na stol ter med riganjem in stokanjem začel razlagati pobu, kaj se bo moral naučiti in katere knjige naj še kupi.

Ravnatelj je medtem hodil po sobi kakor lev po kletki in vedno hitreje vrtel svojo dolgo desnico po zraku, kakor bi z nekakšno nevidno pripravo navijal počasnemu debeluhu pamet, da bi ta čimprej opravil svojo dolžnost. Ko je debeluh začel pridigati o tem, da je v teh odrešenih krajih italijanščina pač najvažnejši predmet, ga je ravnatelj zviška prekinil, češ da to vedo že vrabci na strehi, in ga odslovil. Zaprl je vrata za njim in se obrnil k pobu.

– Tako, zdaj pa na delo! – je rekel in ga očetovsko potrepil po ramenu. – In nauči se vse, ne samo italijanščine! ... Ne rečem, da bo lahko. Težko bo. Toda če se boš učil, pojde, to se pravi, da pojde, če boš sedel. Da, treba bo sedeti in sedeti in še sedeti! Vidiš, takole, – je pribil, pograbil svojo pisalno mizo in se z njo zaprl v kot, spravil svoje telo na stol, se s komolci naslonil na mizo, zakopal glavo v dlani in se zamaknil v knjigo, ki je odprta ležala pred njim. – Učiti se, se pravi sedeti, dragi moj dečko! ... Tako, zdaj pa na svidenje. Videla se bova v juniju, pri izpitih. In šlo bo!

Oče in sin sta previdno zložila stare knjige vsak v svoj nahrbtnik, se zahvalila in šla. Ko sta stopila na cesto, se je oče zadovoljno pogladil po nosu in izpodbudno rekel:

– Si slišal? ... Ravnatelj pravi, da bo šlo.

– Nemara bo šlo, – je zamrmral pob in zmignil z rameni.

– Kaj se to pravi: nemara? – je oče vzdignil glas. – Res je, da bo treba vse, kar zdaj neseva v nahrbtnikih, spraviti v glavo, toda če se človek zjezi in zagriže, je marsičemu kos. Jeza je sicer grda lastnost, ki pa se včasih spremeni tudi v koristno čednost, kakor je o tem pridigal rajni župnik Čar.

– Saj se bom zagrizel, – je glasno obljubil pob. In res je bil prepričan, da se bo zagrizel. Previdno je popravil nahrbtnik, da se knjige ne bi trgale, in hitreje stopil.

pob – pog. fant

(Vir: Ciril Kosmač: Pomladni dan. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2012. 58–59.)

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Primerjajte napotke, ki jih dajejo fantu profesor, ravnatelj in oče – razložite, v čem so si podobni in v čem se razlikujejo. Pojasnite fantov odziv in pri tem citirajte poved, s katero je izražena njegova odločitev.
- Povzemite ugotovitve in izrazite svoje mnenje o načinu učenja, prikazanem v odlomku. Ob primeru iz življenja presodite, ali je še vedno enako pomemben.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost.

2. Samostojna interpretacija

Andrej Blatnik: NE (odlomek)

Ko ji je glavo vrglo vstran in se ji je po ustih razlilo, je vedela, da se je motila. Odprla je usta in hotela spregovoriti, vendar je nastal le grgot; šele ko je izpljunila, enkrat, dvakrat, so besede spet pričele dobivati obliko.

Nočem biti s tabo. Nočem. Šla bom.

Ne.

Bom.

Ne, ne boš.

Zgrabil jo je za vrat. Mislila je – zdaj je konec. Zdaj bo začel stiskati in se ne bo mogel ustaviti.

Poznam ga. Ne bo se mogel ustaviti – močnejše bo od njega.

Videla je, kako se mu je koža na zapestju pobelila.

Ne, je rekla. Ne, ne, ne.

Obrvi so se mu napele, stisk je zastal, pogledal jo je.

Me ljubiš?

Zdaj? je zagrgrala. Zdaj?

Tudi zdaj. Zakaj naj bi bilo zdaj drugače kot vselej?

Podoba, ki jo je imela pred očmi, se je pričela počasi oddaljevati. Kot bi se raztapljala v vodi.

Barve so bledele, obrisi so zanihali. Res – zakaj? je pomislila. Prav tako je zdaj kot vselej. Prav nič drugače. In ljubezen mora biti enaka.

Ljubezen, je rekel on in se sklonil k njej, pomembna je ljubezen.

Spusti, je rekla, spusti. In poslušala, kako se ji besede spreminjajo v kašo. Ne morem tako.

On se je sklonil še bliže.

Ne slišim, je rekel. Prepotiho. Ne slišim.

Hotela je ponoviti, a ni imela več diha.

Se spomniš, je rekel on, tudi čisto tiho, kdaj sva se prvič videla?

Hotela je pokimati, hotela je reči: seveda se spomnim. Kako bi pozabila?

Jaz se spomnim vsega, je rekel on. Spomnim, kot da bi bilo včeraj. Pa ni bilo včeraj.

Ne, je pomislila ona, dosti časa je minilo.

Lepo nama je bilo skupaj, je rekel on, čisto počasi.

Spusti, je pomislila ona, spusti.

Lepo, je ponovil. Zdaj pa se sprašujem, kje sva naredila napako.

Napako? Je pomislila ona. Je bila napaka? Ne bi rada umrla zaradi napake, ki je sploh ne poznam. Morda sploh ni bilo napake. Morda je takle položaj preprosto običajen po toliko letih, le da se večina ljudi lahko zadrži, lahko se premaga.

(Vir: Andrej Blatnik: Ne. V: Zakon želje. Ljubljana: Študentska založba. Knjižna zbirka Beletrina, 2000. 115–116.)

NAVODILA

Opreделите odlomek glede na **književno zvrst** in ga **povzemite**. **Izberite problem** oziroma prvino odlomka in ga/jo **razložite**. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku ter na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

Prazna stran